

Vydūnas

Avelė

Vieno veiksmo komaidė

Rūta

Tilžėje 1929-mts.

Pastaba.

Parašiau šį veikalelį 1929. Sausį, norėdamas apskritai vaizduoti dvasinę mūsų žmonių būklę Vokiečiuose. Gal jiems būs naudingas. — Norint jį vaidinti, reikia mano leidimą turėti. Mano būtis verčia dabar mane už mano veikalų statymą reikalauti ir honorarą. — Pirmą kartą veikalas vaidintas Tilžėje 1929-mt. Vasario 10. d.

Tilžėje 1929- Balandžio 22- d.

Vydūnas.

Dabartis, pavakarys.

Trobelninko kiemas.

Asmenys: **Murzas**, trobelninkas,

Murzienė, jo pati.

Mėta, jų dūkra,

Jaunienė, jų kaimynė,

Balnys, keliauja po kaimus prekių pardavinėti,

Pliušis, keliauja apgaudinėti,

Senutė, **Murzienės** uošvienė.

1_ Reginys

Balnys ir Pliušis.

Balnys, tvarkingai apsirengęs su prekių nešuliu, rimtas. **Pliušis** su nudėvėtais drabužiais, kalbus.

Balnys, atėjęs sustoja, žvalgos: Pabandyčiau! Gal būt nors čia pasiseks!

Atsisėda ant suolo ir atveria nešulį.

Visoko dar yra! — Rodos — galėtų — pasirinkti

Girdėt motriškas balsas troboje, dainuoja:

Šlap, Kinke, šlap!

Dei Fuoder is byt šap!

Dei Muder is byt Bomike!

Nų as dų gleik e Dromike!

Šlap, Kinke, šlap!¹

Pliušis, ateidamas:

Tai, kur su tavim susitinku!

Balnys: Eik savo keliu!

Pliušis: Manai, tie čia pirks iš tavęs?

Balnys: Kodėl „ne“? Geras turiu prekes! O pigiai parduodu.

Pliušis: Bet ne tokiems žmonėms! Tie iš tavęs nepirks.

Balnys: O kodėl nepirkčiau?

Pliušis: Kad kvaili! Ar negirdėjai, kaip dainuoja?

Balnys: Girdėjau. Bet ką iš to spręst?

Pliušis: Kaip tik įrodo, kad menki — menki, visai menki žmonės. O su tais reikia visai kitaip apsieiti!

Balnys: O ką tu darytai?

Pliušis: Kaip jiems pritinka! Pirma kalbėsiu su jais vokiškai. Ir jie mane laikys didiu ponu. Toliau siūlysiu jiems avelę, matysi ir pirks!

Balnys: Siūlysi? O kur pats gausi?

Pliušis: Kur aš gausiu? Juk jie turi avių. Yra čia lauke pririšta!

Balnys: Tai jų patių avių tu jiems nori parduoti?

Pliušis: Geriausias kelias pasipelnyti. Tam jie kvaili gana. O mano dalykas yra, juos gudrinti!

Balnys: Pašėlis esi! Eik savo keliu! Nesikabink į mane!

Pliušis: Na! Na! Tik nesididžiuoki! Tuos žmones apgaudamas, aš naudingiausią dalyką atlieku. Jiems teikiu didžiausią naudą!

Balnys: Velnio darbas! Duok man ramybės!

¹ Mik, vaikel, mik!

Tavo tėvas prie avelės.

Tavo motyna prie medelio.

Tai tu turi tuojau sapnelį!

Mik, vaikel, mik!

Gaida Liet. Varp. Nr. 15.

Pliušis: Tik neysiširdyki! Pamatysi, kaip toli savo keliu nueisi!
Balnys: Aš juos persergėsiu! Ir jie saugosis!
Pliušis: Tu jiems mane įduosi? Tai ir tu kvailys? Kad aš juokuoju — tu jau kaži-ką manai!
Balnys: Pažįstu tave labai gerai!
Pliušis: Niekšas esi!
Eina šalin.

2_ Reginys,

Angoje dvi motriški, **Balnys.**

Balnys, sau vienas: Ir tokių žmonių turėjo atsirasti mūsų krašte! Gal būt todėl, kad rašyta: Kur maita, čia randasi ir arelių!
Murzienė, jauna motera su lėle glėbyj, dainuoja.
Šlap, Kinke, šlap!
Dei Fuoder is byt šap!
Dei Muder is byt Bomike!
Nų ast dų gleik e Dromike!
Šlap, Kinke, šlap!
Senutė: troboje matoma už jaunosios:
Nors valandelę išeiki į orą! Tas amžinasis: šlap-šlap jau ir įkyrėjo. Kur čia šlapia?
Murzienė: Kad nesupranti! Graži Vokiečių dainelė — vaikams mįgdinti! Ji mūsų laikui kaip tik reikalinga.
Senutė: Kas! Ta daina — reikalinga? Oi tu! Vien tik protas! Aiškus protas! Tai kas jam reikalinga. O tu, rodos, nori ir tą savo vaiką užauginti, kaip mergelę auginai.
Murzienė: O kas tau kenks? Su tavim vis dėlto nebedraugaus!
Senutė: Ir nenorėčiau! Užtenka man matyt, kaip jums kaži-kas apsuko galvas!
Murzienė: Manai, aš — kvailėju?
Senutė: Neduok Dieve! Bet kartais . . .
Murzienė: Tai kad senieji nesupranta naujų laikų! Taip jau vis buvo ir būs! Na, eisiu! Eisiu! Išeina iš angos su lėle.
Senutė, angoje: Kad nors-kas pamokytų

3_ Reginys.

Balnys, Murzienė.

Balnys: Labą vakarą! Visokių daigtelių moteroms! Prašau, šeimininke! Vilnų, siūlų...
Murzienė! iš tokių žmonių neperku! Mieste viskas pigiau ir geriau! Neškitės!
Balnys: Bet, žmonele, tikrai aš pigiau parduodu. Nors maža-ką pažiūrėkit! Netekau savo turto! O kare palikau

savo sveikatą . . .!

Murzienė: Vis-tiek! Mes ne kvaili! Jūs Lietuvis! O visi Lietuviai netikėliai! Visi prigavikai!

Balnys: Atsiprašau! Atsiprašau! —

Murzienė: Sakau! Neškitės!

Balnys: Kad ben suprastūte, kas jūsų nauda! Ir kartais neapsigaudytūte!

Eina.

4_ Reginys.

Murzienė, Jaunienė.

Murzienė: Tokie niekšai! Pradės ir jie jau kaip Žydai ir Vokietiai pabučiais slamdyties su savo kromu! Ne tam Lietuviai tikę! Pamokysiu!

Supa vėl savo lėlę atsisėsdama ant suolo ir dainuoja:

Šlap, Kinke, šlap!

Dei Fuoder is byt šap!

Dei Muder is byt Bomike!

Nų ast dų gleik e Dromike!

Šlap, Kinke, šlap!

Ateina kaimynė **Jaunienė** su savo lėle.

Jaunienė: Manyk, Murzien! Nusipirkau šiandien vilnų pirštinėms! Tokios gražios, minkštos, O tokios pigios! Atnešė žmogus į namus! Ir tau patarčiau pirkti!

Murzienė: To man ir bereikia! Žinai, kad ir aš kiek suprantu. Ir man siūlė kažkoks prigavikas. Bet aš jį pavariau! Manęs niekas neapmonys!

Jaunienė: Kad ir niekumet to nebūtų! Bet mano berniukas nubudo! Reiks migdinti! Padainuosiu!

Dainuoja:

Miegok saldiai! Naktis užein tyliai!

Tai mėnuo viens šypsodamas,

Ar miegt visi, žiūrėdamas

Miegok saldiai!

Murzienė, labai nekantri: Kas tau dabar? Tu su savo vaikais lietuviškai šneki ir jiems dainuoji — lietuvišką — dainą? Ar jau visai? Ir nebijai grieko ir gėdos! —

Jaunienė: Kurio grieko ir kurios gėdos? Aš noriu jų garbės!

Murzienė: Bet nebūs jos. Su lietuviškumu jos nėra. Tikrai nėra! Kaip toli ir nueisi su Lietuvių kalba?

Jaunienė: Visumet taip toli, kiek proto būs!

Murzienė: Proto turi tiktai Vokiečiai. Jau ir jų kalba protingesnė.

Jaunienė: Kad savos nemoki, tai taip kartais rodos. Bet nemokėdama Vokietų kalbos o ja kalbėdama, vis būsi paikesnė. Vaikus reikia pirma prigimtos kalbos mokyti. Tada ir Vokietų išmoks kalbos.

Murzienė: Vis dėlto Vokietis žinomas visame pasaulyje— ir yra garsus.

Jaunienė: Neginšyju! Bet mano vaikai yra Lietuvukai ir tokiais auginsiu. O dabar veikiau pažiūrėki mano vilnas!

Murzienė: Nereikia jų man! Juk turime patys avelę, kaip žinai. O pirsime dar antrą. Tai pati kirpsiu ir susiverpsiu! Ir pinigai pasiliks kišenyje! Ar dabar aišku, kuri gudresnė?

Jaunienė: Kad tiek pinigų yra?

Murzienė: Taupyti reikia! Jau pasidėjusi laikau 20 M. (40 Litų.) Mat!

Rodo piniginę.

Jaunienė: Ir taip vis nešioji? Gali greit pamesti!

Murzienė: Aš tik nekvaila! Rodos dabar ir tu būsi supratusi!

Jaunienė: Rodos! Rodos! Ir žinoma, kad tau nieko patart negalėsiu. Tai ir eisiu!
Eina.

Murzienė: Bet aš nieko pikto

5_ Reginys.

Murzienė, Pliušis.

Murzienė: Nori pamokinti! O aš visa daug geriau suprantu. Na, tegul!

Palūkėjusi, supa kūdikį ir dainuoja:

Šlap, Kinke, šlap! —

Dei Fuoder is byt šap!

A-la-la-Ia, a -la-la-la!

Ir tt.

Šlap, Kinke, šlap!

Pliušis, atsivesdamas avį, bet matyti tik virvė:

Guten Tag, Madamke! Ik sah, Sie aben auk so ein Schap wie ik. Und ik muB verkaufen. Ik muš, sage ich. Brauk Geld! In Not! Darum verkauf sehr billig. Verkaufe für 20 M. (40 Lit). Sehr billig! Nicht?¹

Murzienė, mąstydamas:

Pafit mik sehr gut. Wollten kaupen zweiter Schap! Aber du wollen zu viel! Kennen ik geben 10 M. (20 Lit).²

Pastaba: Vokiškoji kalba labai netaisyklinga

Pliušis: Aber nein! Menschen werden geben mehr.³

Murzienė: Dan ik geben 12 M. (25 Lit).⁴

Pliušis: 12 M. (25 Lit)? Nein! Auch das zu wenig! Mußi aben 20 M. (40 Lit).⁵

Murzienė: Dan ik geben 15 M. (30 Lit).⁶

Pliušis: 15 M. (30 Lit)? Na, Sie sind arm! Das wei3 ik. Un ik auk bin arm! Da verstehe ik! Darum Sie sollen aben das Schap. Gut! Also 15 M. (30 Lit).⁷

Murzienė: Iyr aben Geld.

¹ Laba diena, ponia! Mačiau, jūs turite tokia-jau avį kaip aš. O aš turiu parduoti! Turiu, sakau. Reikia pinigų! Esu bėdoje! Todėl parduodu labai pigiai. Parduodu už 20 M. (40 Litų). Labai pigiai Ar ne?

² Man labai tinka. Norėjau pirkti antra avį! Bet tu nori perdaug. Galiu duoti 10 M. (20 Litų).

³ Bet ne! Žmonės duos daugiau.

⁴ Tai duosiu 12 M. (25 Litus).

⁵ 12 M. (25 Litai)? Ne! Ir tai permaža.

⁶ Tai duosiu 15 M- (30 Litų.)

⁷ 15 M. (30 Litų)? Na, jūs varginga! Žinau! Ir aš esu vargingas. Tai suprantu. Todėl gausit avį! Gerai! Tai 15 M. (30 Litai).

Duoda pinigų!

Aber mußst führen in die Stal und angebindet geben der Futter bisken. Ik muß alten Kinken!¹

Pliušis: Gern! Sehr gern! Werde besorgen alles.²

Nueina.

6_ Reginys.

Murzienė, Mėta.

Murzienė, žiūrėjusi, kur jis nueina:

Ir klojasi gerai, kad nepasakysi! Na, ateis man Jaunienė! — Stebėsis! Kur proto, čia ir sekasi! Todėl mane ir giria visi Vokiečiai!

Supa kūdikį, dainuoja:

Šlap, Kinke, šlap!

Dei Fuoder is byt šap!

A-Ia-la-la! A-la-la-la!

Ir tt.

Šlap, Kinke, šlap!

Pamačiusi pareiančią savo dūkrą:

Na, Mėta! Wieder naksitzt? Dummer Margel!³

Mėta, atėjusi, stovi, šluosto ašaras.

Murzienė: Na! Sak! Was war?⁴

Mėta: Ja! Ja!⁵

Murzienė: Immer kanst niks! Immer naksitzt! Lernen muß!⁶

Mėta: Laß gehen zu Jaunis Marike! Wird zeigen. Ist erste in Schule.⁷

Murzienė: Was nikt kontest heit?⁸

Mėta: Aufsatz! — Sagte Err Lehrer: Wie du sprichst, so du schreibst.⁹

Murzienė: Bist ein dummer Margel! Von wem auk das ist? Nikt von mik! Ik bin nikt dumm! Und du kanst niks! Was kanst?¹⁰

Mėta: Marike sagt, daß ich nicht kan deutsch, nicht kan litauisch.¹

¹ Štai pinigai! Bet turi vesti į stalą ir pririšęs duoti pašaro. Turiu laikyti savo vaiką!

² Mielai! Labai mielai! Visa padarysiu!

³ Na, Mėta! Vėl sėdėjai? Kvaila mergelė!

⁴ Na, sakyki! Kas buvo?

⁵ Taip! Taip!

⁶ Vis nieko nemoki! Vis turi sėdėti! Mokyties reikia.

⁷ Leisk eiti pas Jaunių Marikę. Ji parodys! Yra pirmoji mokykloje.

⁸ Ko nemokėjai šiandien?

⁹ Rašinio! Sakė ponas mokytojas: Kaip tu kalbi, taip tu rašai.

¹⁰ Esi kvaila mergelė! Iš ko tai ir yra? Ne iš manęs. Neesu kvaila! O tu nieko nemoki. Ką moki?

Murzienė: Un si kan?²

Mėta: Kan litauisch un kan deitsch.³

Murzienė: Ja, ja, wern Gottgeben! Ja! Ja! Tu wirst sein kluger!⁴

7_ Reginys.

Pliušis, Murzienė, Mėta.

Pliušis, išeidamas:

Alles in Hordnung! Die Tyr auf andere Seite hab auk zugemakt. Guten Habend !⁵

Murzienė: Gut Abend! Ein gutes Mensch! Un Reckt tut! Makt offen Tyr zu! Gutes Mensch! Un du? Dummer Margel! Die Deutsche gut! Lernen muß! Deutsche sein muß!⁶

Mėta: Dan laß gehen zu Marike! Sie wird elyen. Sie ist gut!⁷

Murzienė: Wir gestraft von der liebe Gott mit dummer Kinder!⁸

Dainuoja suerzinta:

Šlap, Kinke, šlap!

Sako:

Na.gėen! Un lernen gut! Deitsch lernen!⁹

Mėta: Wenn Marike wird helfen, werde kennen.¹⁰

Nueina.

8_ Reginys.

Senutė, Murzienė.

¹ Marikė sako, kad nemoku nei vokiškai, nei lietuviškai.

² O ji moka?

³ Moka lietuviškai ir moka vokiškai.

⁴ Taip! taip! Kuriam Dievas duoda! Taip! taip! Tu būsi gudresnis.

⁵ Viskas tvarkoje! Duris užpakalyje ir-gi uždariau. Labą vakarą!

⁶ Labą vakarą! Geras žmogus! Ir teisus! Uždaro atviras duris! Geras žmogus! O tu ? Kvaila mergele! Vokiečiai geri! Mokyties reikia! Vokiška turi būti.

⁷ Tada leisk eiti pas Marike! Ji gelbės! Ji gera!

⁸ Oi kaip Dievas baudžia kvailais vaikais!

⁹ Na, eiki eiki! O gerai mokykis! Vokiškai mokykis!

¹⁰ Kad Marikė gelbės, mokėsiu.

Senutė, angoje:

Ką tas svetimas žmogus čia su tavo avimi? Kur veda?

Murzienė, aštriai:

Kas tau rūpi! Dar aš žinau, ką darau ir kas mums naudinga!

Senutė, galvą kinknodama, lėtai:

Tu ištikrųjų žinai! Ir mano vaiką ir visus namus valdai savo protu!

Murzienė: Dar vakarienė prisvils! Tik eik žiūrėt!

Senutė: Žinoma, eisiu!

Traukiasi į trobą.

9_ Reginys.

Murzas, Murzienė.

Murzienė: Ir toji — neduoda ramybės! O tie vaikai! Tikra Dievo bausmė! Išmintingiau niekas auklėti negalėtų! Tikrai ne!

Dainuoja pikta:

Šlap, Kinke, šlap!

Dei Fuoder is byt šap!

A-Ia-la-la!

A-la-la-la! ir tt.

Šlap, Kinke, šlap!

Murzas, ateidamas:

Tai tu čia besėdi! Ir nežiūri avies? Ar rasi jau įvedei į stalda?

Murzienė, nusigandusi:

Ale ne! Ar nėra lauke!

Murzas: Tai-gi, kad nėra!

Murzienė, pakilusi:

Ir visai gana! Džiaugiaus nusipirkusi antrąją!

Murzas, nusigandęs: Antrąją?

Murzienė: Taip! Antrąją! Kuo stebies? Juk vis apie tai kalbėjova! O pigiai, labai pigiai! Ir visai tokia-jau kaip savąją!

Murzas: Visai tokią? Bet anos nėra!

Murzienė: Tai ko bestovi? Eik žiūrėt! Vos nusipirkau antrąją, — jau ši — ir dingusi! Niejau!

Niejau! Mums niekaip ir nesiseka!

Murzas: Bet ar čia tik ne koks niekšas būs kišęs savo pirštus? Tu su savo gudrumu ...

Murzienė, supykusi:

Ką tu čia — plepėsi! Eik žiūrėk, kur nubėgusi būs — avis — pabūgusi! Aš atvesiu savąją!

Murzas: Jau tik man labai dyvinai rodosi! Ar tik nebūsi iš vagies pirkusi savo avį?

Murzienė: Kad tu suruktai! Eik man iš akių ir atvesk! — O mat, žmogus! Ir jau ateina su ja!

Murzas: Teisybė! Atveda mūsų avelę!

Murzienė: Na, ką sakiau! O aš atvesiu savąją!

Nueina.

10_ Reginys.

Pliušis, Murzas.

Pliušis, ateidamas iš tolo:

Err Murzas! Guten Abend, H-err Murzas! Hab gefangen dies Schap, Err Murzas! Ich glaube wird sein eier! Strick zerrissen, gelaupen! Dort, weit, weit!¹

¹ Pon Murzas! Laba vakara, pon Murzas! Esu sugavęs šita avį, pon Murzas! Tikiu būs jūsų! Virvę nutraukusi, bėgusi! Ten, toli, toli!

Murzas: Was für ehrliche Mensch! Ik freit sik sehr! Ik danken sehr! Was konnt ik geben fyr Ihnen?¹

Pliušis: O nikt! Elye gern, wenn kann!²

Murzas: Aber nikt dok! Murzas danken will! Murzas geben gern 1 M. (2 Lit) —
Ieško pinigų.

Iyr!³

Pliušis: Nikt nêtig, Err Murzas! Wirklik nikt! Und nok so viel!⁴

Murzas: Ik geben gern noch mehr! Geben
2 M. (4 Lit)! Menschen soll sagen von

Murzas, geben viel, kennen geben!⁵

Pliušis: Aber Err Murzas! Err Murzas!⁶

Murzas: Err Murzas geben 3 M. (6 Lit) — Iyr! Nehmen! Iyr!⁷

Pliušis: Viel zu viel! Aber ik arm bin! Darum ik nehme! Un danke sehr!⁸

Murzas: Auk ik bin arm! Aber ein Schap...⁹

Pliušis: Err Murzas nikt arm! Err Murzas kein Schap ...¹⁰

Murzas: Warten, ik gebe nok! — Gebe — gebe — dok — ik — finde nikt — finde nikt ...¹¹

Pliušis, išgirdęs ateinant Murzienę:

Genuk! Genuk! Kommt Frau Murzas! Dann genuk! — Guten Habend!¹²

Murzas: Guten Abend! — So guter Mensch, guter Mensch!¹³ — O dabar turim savo avelę! Savo!
— Dabar turiu — turiu.

11_ Reginys.

Murzienė, Murzas.

Murzienė, ateidama:

Tai jau kažis, kas čia! Durys anapus atviros! O avies ir nebėra. Tur-būt išbėgusi! Tuoju susirasiau!

Murzas: O aš savo, mat, jau turiu.

Murzienė: Savo? Visiškai kaip mano, kurią pirkau! Ir virvė ta pati. Ir vilnos ilgesnės — kaip anos!

¹ Koks teišus žmogus! Labai džiaugiuos! Dėkoju labai! Ka galėčiau jums duoti ?

² Nieko! Mielai gelbu, kad galiu!

³ Bet ne taip! Murzas nori dėkoti. Murzas mielai duos 1 M. (2 Litu). Štai!

⁴ Nereikalinga, pon Murzas! Tikrai ne! O dar tiek daug!

⁵ Duočiau mielai dar daugiau! Duosiu 2 M (4 Litus). Žmonės turi sakyti apie Murza, kad duoda daug, kad gali duoti.

⁶ Bet pon Murzas! Pon Murzas!

⁷ Ponas Murzas duoda 3 M. (6 Litus). Štai! Imkit! Štai!

⁸ Perdaug! Bet aš vargingas! Todėl imu! Ir labai dėkoju.

⁹ Ir aš esu vargingus! Bet avis...

¹⁰ Ponas Murzas nėra vargingas! Ponas Murzas nėra avis...

¹¹ Palaukite, dar duosiu! Duosiu — duosiu — bet — neberandu ... nieko — neberandu.

¹² Užteks! Užteks! Ateina Murzienė! Tai užteks! Labą vakarą!

¹³ Labą vakarą! Toks geras žmogus, geras žmogus!

Murzas: Ką ir suplepi! Tai mūsų pačių! Tu, kvailė, ištikrųjų pirkai savo avį nuo prigaviko!
Murzienė: Kaip? Aš kvailė! Aš? Visi Vokiečiai vadina išmintinga. Ir kalbu su vaikais vokiškai! Sakė ir kunigas ir šulmistras! O tu, niekšas, bandysi . . .
Murzas: Nėra, ko bandyti! Ar jau visiškai netekai proto? Nematai, kad ta virvė senoji mūsų
Murzienė: Visos virvės lygios! O jeigu ta virvė jau mūsų, tai todėl, kad tas žmogus avį stalde pririšo! Duok šen!
Mano! Ir gana!
Murzas: Pakvaišusi visiškai! Mano ta avis! Žmogui už sulaikymą net — Markį . . . (2 Litu)
Murzienė: Markį? (Du Litu?) Už nieką?
Tu žiopoly! Tiek pinigų! Ar nesakiau, iš ko vaikai tokie kvaili!
Murzas: O į ką panašūs? Kas juos augina? Protingai elgiaus — tam Vokiečiui duodamas — už triūsą
Murzienė: Okad ir Vokietis! Vis dėlto tu kvailys! Ir avis — mano pirktoji! Duok šen! Ir ieškokis savąją!

12_ Reginys.

Balnys, Murzas, Murzienė.

Balnys, ateidamas: Ko čia taip vaidyjatės? Juk gėda Lietuviams!
Murzienė: Ir nenorim būt Lietuviais! Užtenka, kad vyras toks kvailas!
Murzas: Pagaliau būt laikas tuo liauties! Net kitiems girdint, ji išdanko . . .
Balnys: Kad ir nesušnekėsime! Kur čia kvailumas?
Murzienė: Na, ar ne kvailumas duoti Markį (du Litu) už tai, kad sulaike bėgantį avį! Tik manykite! Visą Markį! (Du Litu!)
Murzas: Visai nedaug! Doras žmogus negal duoti mažiau! Pirkdamas užmokėjau 30 M (60 Litu.)
Murzienė: Na ar nesakau, kad kvailas? Sakykit! Aš pirkau tokia-jau už 15 Markių (15 Litų.) O bene būs ši ir manoji.
Balnys: Pirkote? Šiandien?
Murzienė: Taip! Šį vakarą!
Murzas: O iš to ir ginšas! Pirko beabejo iš vagies!
Balnys: Iš žmogaus su šiaudine skrybėle ir pilku?
Murzienė: Su šiaudine?
Balnys: Taip! Taip! O-ten — rodos — skubinasi! Teisybė! Tai jisai!

Murzienė: O jis prigavikas? Bet dėjos Vokietis
Balnys: Prigavikas tikriausias! Jau net sėdėjo kalėjime!
Murzas: O kaip tik tas man atvedė tą avį! —
Balnys: Tur-būt abu prigavo —
Murzienė: O mano vyras jam davė net Markį (du Litu)! Manykit Markį (du Litu)! Lietuviai jau ir visi kvaili!
Murzas: Tikriausi teisybė! Tu jų vyriausioji! Kiek tu jam davei?
Murzienė: Kas tau rūpi! Pati susitaupiau!
Murzas: Iš vagies perka! Nie jau!
Murzienė: Pirkau iš Vokiečio! O Vokiečiai nėra vagys!
Murzas: Į Balnį: Ar ištikrųjų tai Vokietis?
Balnys: Nei jis Vokietis, nei Lietuvis! Todėl ir prigavikas ir vagis.
Murzienė: O ko tai dar žiopsote! Vykite! Sugaukit! Išlupkit jam mano 15 M (30 Litu)! Jeigu judu vyrai o ne kvailiai!

Murzas: Tai greit! greit!

Balnys: Neišbėgs mums! Pažįstu jį! Teismas turi ilgus rankas! Matysite!

Murzienė: Būsi liudininkas?
Balnys: Sakysiu, ką žinau!
Murzienė: Kas Lietuvis, tai už Lietuvį. — Ar ne?
Balnys: Tik jūs nenorite būt Lietuviais!
Murzas: Dabar tik, eikš! eikš! —
Balnys: Einu! Einu!
Eina.

13_ Reginys.

Murzienė, Jaunienė.

Murzienė: dar viena, beveik verkdamą:
Tik negali būt! Aš tik ne akla! Aš tik dar turiu proto! Ne, ne! Turiu dar! Ar pagaliau jo tik dar neteksiu! Žmonės! Ar netekau proto?
I lėlę nusilenkusi, pro verksmą:
Šlap, Kinke, šlap! Dei Fuoder is byt šap!
Dei Muder is byt Bomike,
Nų as dų gleik e Dromike!
Šiap, Kinke, šlap!
Jaunienė, atbėgdama: Kas čia darosi? Ko čia rėki?
Murzienė, pro verksmą: Nelaimė! Baisi nelaimė! Iš vagies pirkau! — Pirkau iš vagies!
Jaunienė: Tai atiduok vyriausybei, ką pirkai! Pasakyk! Ir nebūs bausmės!
Murzienė: Bet pirkau — savąją — savo avį! — Jau visai apakusi! Visai — netekusi proto! Kas čia išeis! Kaip dabar tik atsigausiu? Ir pinigų praradau, ir proto neteksiu!
Jaunienė: Tik nurimki! Gal visa atgausi! Ar vyrai nebėgo vyties vagies?
Murzienė: Bėgo! Bėgo! Bet aš — su ta avele! — Aš apsigavau! Aš apsigavau!
Dejuoja:
Aš pakvaišau!
Jaunienė: Nors atsisėsk! Mudviejų vaiku-du visai nusigandusiu. Migdysiva! Dainuokiva abi:

Miegok saldžiai!
Naktis užein tyliai!
Tai mėnuo viens šypsodamas,
ar miegt visi žiūrėdamas . . .
Miegok saldiai!
Na dar kart! O dainuokiva abi kartu!
Murzienė: Dainuosiu! Dainuosiu!
Ir Jaunienei dainuojant lietuviškai, ji dainuoja:
Šlap, Kinke, šlap!
Dei Fuoder is byt šap!
Jaunienė: Tai, mat, ką tu darai! Čia reikia pasitaisyti! Su vaikais kalbėt savo kalba. Ir sava kalba jiems dainuoti! Tai ir būs visumet proto o nesielsi kvailai. Kurs vieną dalyką kvailai padaro, iš lengvo vis daugiau apkvailsta!
Murzienė, pašokdama: Jau matau! matau! Bet ką padarysiu?
Jaunienė: Eikiva žiūrėt, kaip mano Marikė moko tavo Mėtą. Matysi, kaip Mėta įgyja proto! Ir tau paaiškės!
Murzienė, vis pro verksmą: Eikiva! Eikiva! Kad nors šis vaikelis...
Šlap, Kinke, šlap!
Dei Fuoder — Fuoder — šap!
Dei Muder . . .
Nueina.

14_ Reginys.

Senutė.

Senutė tuo tarpu atėjusi, angoje stovėjusi, žiūri
į nueinančias: Brangiai apsiėjo! — Bet eiki tuo keliu! Ir teks tau dar proto!

Sudėjusi rankas kinknodama galva:
Avelė! Vargšė avelė! O daug tokių! Oi, daug! daug!

Uždanga.